

EERSTE OF LAATSTE JUMP?

Al jaren hebben wij tijdens het winterseizoen een muis in huis. We tolereren zijn aanwezigheid, maar moeten vervolgens wel alles wat eet- of knaagbaar is achter slot en grendel houden. Anders liggen er de volgende morgen – in plaats van kruimels – van die kleine zwarte muizenpoepjes op de broodplank, of zijn de kabeltjes van mijn koptelefoon vakkundig doorgeknaagd. Vanwege onze opruimdiscipline kon hij nog maar op één plek terecht om aan zijn gerief te komen: de vuilnisbak. Zo'n staande bak met een kantelend deksel. Na enkele weken training lukte het hem (of haar?) zelfs om met één ferme sprong rechtstreeks vanaf de vloer in die bak te geraken. Via de grijze plastic vuilniszak klom hij dan na gedane zaken weer terug uit zijn luilekkerland. Het deksel dichtplakken met tape hielp niet; onze gëmproviseerde sluiting bleek telkens weer tandtechnisch te zijn verwijderd. Toen we laatst op vakantie gingen, haalden we om mogelijke stank te voorkomen de vuilniszak eruit. Thuisgekomen na twee weken moest ik dus weer een nieuwe vuilniszak aanbrengen. Ik verwijderde de klep en schrok me vervolgens rot... want daar lag onze muis, verstild en verstijfd op de bodem van de bak. Zijn laatste jump.

Het trieste beeld bleef me bij en ik moest er weer aan denken toen Ole Bouman me vroeg om een lezing te geven bij de uitreiking van de AM NAI Prijs voor jonge architecten. Ik schetste daar een beeld van mijn eerste stappen in de architectenpraktijk en sprak vooral over de zaken die fout kunnen gaan. Toentertijd wisten we namelijk nog weinig, met name van alles wat komt kijken bij de uitvoeringsfase van bouwprojecten. Zelf werd ik bij de uitvoering van een groot kantoorgebouw vakkundig gesteund door de ervaren architect Karel Rosdorff. Later hielp hij ook anderen uit de brand, zoals de toen nog jonge architecten van Mecanoo bij de bouw van een universiteitsgebouw in Wageningen. Het is daarom zo goed dat de Wet op de Architectentitel wordt uitgebreid met

een tweejarige beroepservaringfase na de opleiding, althans als die wijziging wordt aangenomen door de Tweede Kamer.

Want tijdens het overleg over de nieuwe Nota Architectuur in oktober bleek al dat mevrouw Alexandra Vietsch van het CDA (zelf opgeleid tot architect) daar heel anders over denkt. Ze wees die ervaringsperiode resoluut af en illustreerde dat juist aan de

hand van Mecanoo: "Dat idee snap ik, alleen wijst de praktijk anders uit. Ik noemde drie internationaal beroemde architecten (Houben, Van Egeraat en Döll – red.) die geen van allen afgestudeerd waren maar toch opdrachten deden." En even verder stelt ze dat het plan slechts leidt tot goedkope arbeidskrachten: "Volgens mij is het dus contraproductief. Dat de bureaus en de architectenorganisaties het willen, kan ik mij heel goed voorstellen. Die hebben dan gewoon twee jaar extra stagiairs." Terwijl Francine Houben nota bene zelf in een recent interview zegt over vroeger: "In

architecture you really have to learn so much. So in my earlier work we didn't know as much about details or materialization as we do now."

Het wordt tijd dat we mevrouw Vietsch voor eens en voor altijd duidelijk maken dat ze op het verkeerde spoor zit. Ze ontnaemt jonge architecten zo de mogelijkheid om deskundig begeleid hun eerste stappen in de praktijk te zetten. Ze willen dat zelf ook, getuige de vele positieve reacties uit het 'Experiment' onder auspiciën van de Rijksbouwmeester. Dat door Jo Coenen juist werd opgezet om te voorkomen dat hun eerste jump meteen ook hun laatste zou zijn.

Leestip:

Janneke van Bergen, Katja Hogenboom (Red.) – iDeal, Jonge architecten over idealen in de architectuur (2008) – Projectbureau het Experiment, Den Haag.